

MILJÖRAPPORT 2015

Innehåll

1. INLEDNING.....	3
2. MILJÖANSVAR FÖR VERKSAMHETEN PÅ SJUKHUSET.....	3
3. FRÄMJANDE AV DE MILJÖFRÅGOR SOM ÄR FÖRKNIPPADE MED VERKSAMHETEN	3
4. MILJÖARBETSGRUPPEN	3
5. RAPPORTENS MILJÖINDIKATORER	4
6. DE ÅTGÄRDER SOM ANKNYTER TILL MILJÖFRÅGOR OCH RESULTATET AV VERKSAMHETEN ÅR 2015	5
6.1. AVFALL.....	5
6.1.1. Deponiavfall (grovavfall).....	6
6.1.2. Brännbart avfall	6
6.1.3. Nyttovavfall	7
6.1.3.1. Nyttotillämpningen i procent.....	9
6.1.4. Farligt avfall	9
6.1.5. Specialavfall	10
6.2. KEMIKALIER	11
6.3. PAPPERSFÖRBRUKNING	11
6.4. ENERGI OCH VATTENFÖRBRUKNINGEN	12
6.4.1. El- och värmeförbrukningen.....	12
6.4.2. Förbrukningen av bränslen	12
6.4.3. Bränsleförbrukningen i fordon och arbetsmaskiner	13
6.4.4. Vattenförbrukningen	13
6.5. KOSTNADER FÖR VÄRME, EL, VATTEN OCH AVFALL	13
6.6. MILJÖASPEKTER BEAKTADE I ANDBUDSFÖRFRÅGNINGAR	14
6.7. ÅTGÄRDER SOM SYFTAR TILL ATT UTVECKLA ENERGIEFFEKTIVITETEN	14
6.8. EKOLOGISKT FOTAVTRYCK.....	14
6.9. INTERN MILJÖUTBILDNING OCH INFORMERING OM MILJÖFRÅGOR	15
6.10. MILJÖSAMARBETE	15

1. INLEDNING

Det här är sjukvårdsdistriktets sjätte miljörapport. Den första miljörapporten som beskrev verksamheten år 2010 utarbetades år 2011. Syftet med miljörapporten är att lyfta fram aktuella miljöfrågor som anknyter till det föregående årets verksamhet samt att sammanställa information om hur miljöprogrammet har omsatts i praktiken. Miljörapporten har behandlats i miljöarbetsgruppen 27.05.2016. Planeringschef Pia Wik har uppdaterat miljörapporten för år 2015.

2. MILJÖANSVAR FÖR VERKSAMHETEN PÅ SJUKHUSET

Kärn- och stödfunktionerna vid sjukhuset använder sig av energi, vatten, material och kemikalier samt producerar avfall. Därutöver bedriver man upphandling på sjukhuset i stor utsträckning, vilket också inverkar på den miljöbelastning som förorsakas av verksamheten.

Det faktum att man har ett miljöansvar för den verksamhet som bedrivs på sjukhuset innebär att man främjar miljövänliga funktioner, reducerar de miljökonsekvenser som förorsakas av verksamheten, reducerar skadliga miljökonsekvenser, främjar energibesparing och beaktar lagstiftning och andra bestämmelser som anknyter till miljöfrågor.

3. FRÄMJANDE AV DE MILJÖFRÅGOR SOM ÄR FÖRKNIPPADE MED VERKSAMHETEN

Hantering av de miljöfrågor som är förknippade med sjukhusets verksamhet utgår från sjukvårdsdistriktets SHQS-kvalitetssystem. Arbetet med att utveckla hanteringen av miljöfrågorna påbörjades år 2009 då sjukvårdsdistriktets direktör tillsatte en miljöarbetsgrupp för att koordinera det arbete som hade till syfte att skapa en preliminär miljöredovisning för sjukhuset.

I samband med sjukvårdsdistriktets preliminära miljöredovisning identifierade man de miljöaspekter och miljökonsekvenser som berör hela sjukhuset samt utvärderade olika centrala miljöaspekter. Med den preliminära miljöredovisningen skapades ett underlag för det arbete som hade till syfte att skapa ett miljöprogram.

År 2010 fick sjukvårdsdistriktet en miljöpolicy och ett miljöprogram för åren 2010–2015. Dessa godkändes av sjukvårdsdistriktets styrelse 28.5.2010. De centrala miljöaspekterna som kartlades i samband med den preliminära miljöredovisningen utgjorde grunden för den uppgjorda miljöpolicy som igen utgjorde grunden för de mål som fastställdes för de sex insatsområden som omfattas av miljöprogrammet:

1. Avfall
2. Material
3. Kemikalier
4. Energiförbrukning
5. Personalens miljömedvetenhet
6. Miljöpositiv inställning vid byggnation och sanering

Miljöarbetsgruppen följer årligen upp hur målen och åtgärderna i miljöprogrammet omsätts i praktiken.

Noggrannare information om målen och åtgärderna i miljöprogrammet samt hur väl dessa har omsatts i praktiken hittas på sjukhusets intranetsida under Stöd och tjänster/Miljöansvar inom sjukhusets verksamhet.

4. MILJÖARBETSGRUPPEN

Miljöarbetsgruppen styr det arbete som har till syfte att utveckla hanteringen av miljöfrågor och följa upp hur miljöprogrammet har omsatts i praktiken. År 2015 sammanträdde miljöarbetsgruppen 4 gånger.

Miljöarbetsgruppens medlemmar år 2015:

Olle Gull, förvaltningsdirektör, miljöarbetsgruppens ordförande

Elina Välvainio, hygienskötare

Pirkko Heino, sjukhuscellbiolog

Roy Hägen, servicemästare/ Mikael Järf, yrkesman

Sinikka Vörlin, arbetarskyddsfullmäktig

Heikki Kaukoranta, överläkare

Håkan Knip, teknisk chef

Anna-Liisa Wirzenius, servicechef

Pia Wik, planeringschef

Stefan Nygård, planeringsingengör

5. RAPPORTENS MILJÖINDIKATORER

Följande mätare har valts som miljöindikatorer; vattenförbrukning, värme- och elförbrukning, pappersförbrukning (A4) samt avfallsmängder. Mätarna har ställts i relation till antingen byggnadsvolym (bm³), vårdperioder (vp) eller sjukhusets personalantal. De mätare som valdes till miljöindikatorer i rapporten används även av övriga sjukhus som förbundet sig till den verksamhet som förespråkas av miljösektionen i föreningen för Finlands sjukhusteknik r.f. Intentionen är att de enhetliga indikatorerna ska förbättra jämförbarheten mellan miljörapporteringen vid olika sjukhus.

År 2015 uppgick antalet specialitetsspecifika vårdperioder förknippade med bäddavdelningsvård till 21 529 stycken. Den byggnadsvolym som använts i 2015 års rapport är 447 565 bm³ (Roparnäs + Sandviken). U-byggnadens byggnadsvolym beaktas först i rapporten år 2016, eftersom U-byggnaden kopplades in i systemen först i november 2015.

År 2015 uppgick sjukhusets personalantal till 2 399 personer.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Vårdperioder (vp) bäddavdelningsvård	21 255	20 688	22 212	21 588	20 913	21 529

Tabell 1. Antalet vårdperioder förknippade med bäddavdelningsvård åren 2010-2015 på Vasa centralsjukhus.

6. DE ÅTGÄRDER SOM ANKNYTER TILL MILJÖFRÅGOR OCH RESULTATET AV VERKSAMHETEN ÅR 2015

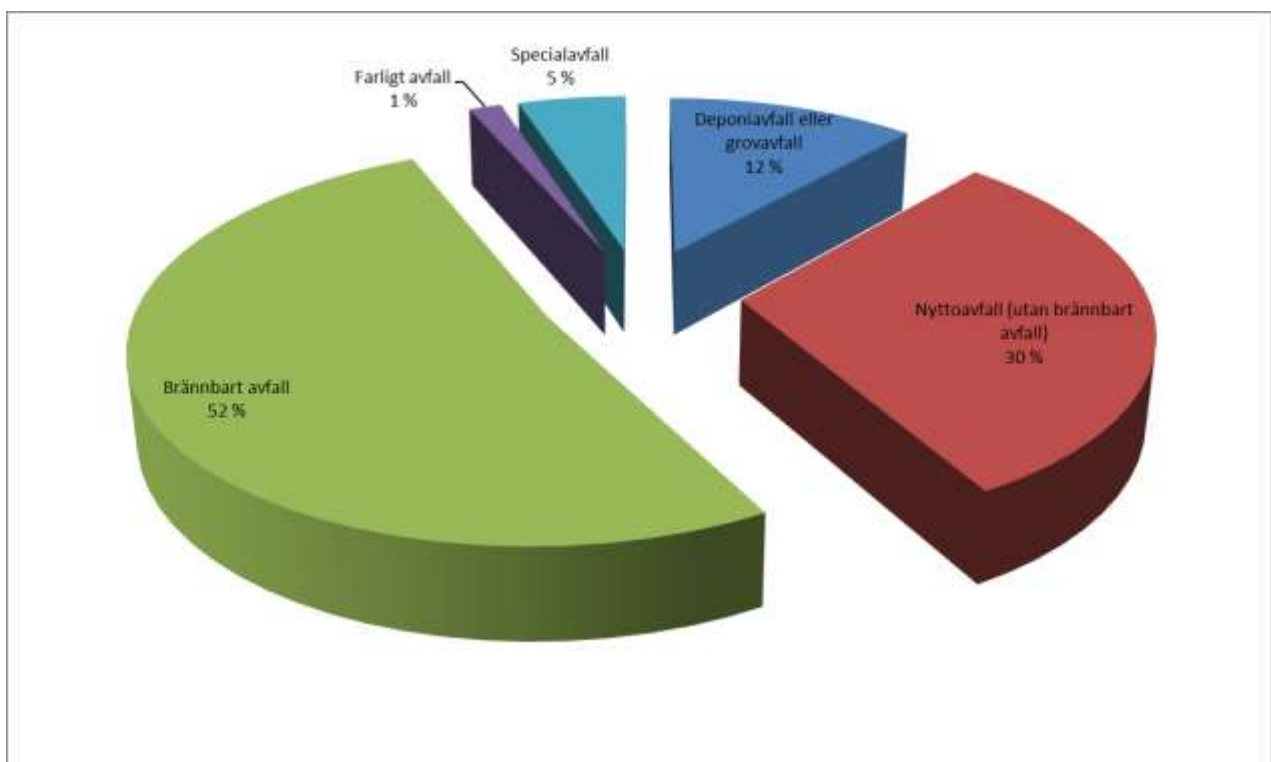
6.1. AVFALL

Mängden avfall baserar sig på uppgifter som tillställts av Sita Finland, Paperinkeräys Oy samt Jupiter stiftelsens Ekocenter.

Avfallsmängden per avfallsgrupp (kg)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Deponiavfall eller grovavfall	87 654	92 168	70 747	85 660	61 110	90 800
Nyttoavfall (utan brännbart avfall)	220 420	208 173	256 962	314 308	260 832	237 621
Brännbart avfall	296 420	308 700	344 137	393 435	391 587	404 220
Farligt avfall	12 319	13 735	14 662	12 879	10 083	11 878
Specialavfall	63 669	68 821	63 509	33 968	38 085	39 590
Total avfallsmängd (kg)	680 482	691 597	750 017	840 250	761 697	784 109
Total avfallsmängd/vårdperiod	32,00	33,42	33,76	38,92	36,42	36,42

Tabell 2. Mängden avfall under åren 2010-2015 på Vasa centralsjukhus. Slammet från fettavskiljaren är inte medtaget i beräkningarna.

Totala avfallsmängden år 2015 ligger på ganska samma nivå som år 2014. Det förekommer heller inga stora förändringar i olika avfallstypers andel av totala avfallsmängden år 2015 jämfört med 2014.

Figur 1. Olika avfallstypers andel av totala avfallsmängden år 2015 på Vasa centralsjukhus. Slammet från fettavskiljaren är inte medtaget i beräkningarna.

6.1.1. Deponiavfall (grovavfall)

Deponiavfall är avfall som inte kan utnyttjas som råvara eller energi. Deponiavfall slutdeponeras på avstjälningsplatsen på ett område som är avsett för kommunalt avfall.

Det regionala avfallsbolaget Stormossen upplyser regionala företag och övriga stora aktörer om sortering av deponiavfall som uppkommer i verksamheten i det fall att den totala mängden avfall som uppkommer under två veckor överskrider 200 liter. I sjukhusverksamheten utgör PVC-produkterna den största avfallsgruppen som sorteras som deponiavfall.

År 2015 uppstod det 90 800 ton deponiavfall. År 2015 deponerades sammanlagt 12 procent av allt avfall vid sjukhuset på avstjälningsplatsen (omfattar deponiavfall samt specialavfall).

Grovavfall eller deponiavfall	2010	2011	2012	2013	2014	2015
(kg)	87 654	92 168	70 747	85 660	61 110	90 800
kg/vårdperiod	4,12	4,45	3,19	3,96	2,92	4,22

Tabell 3. Mängden grovavfall åren 2010-2015 på Vasa centralsjukhus.

6.1.2. Brännbart avfall

Det brännbara avfall som uppstår i sjukhusverksamheten hanteras som kommunalt avfall och sänds till avfallsförbränningsanläggningen Westenergy, där det brännbara avfallet omvandlas till energi. Den värme som uppstår vid förbränningen av avfallet används vid produktion av fjärrvärme och el.

Brännbart avfall	2010	2011	2012	2013	2014	2015
(kg)	296 420	308 700	344 137	393 435	391 587	404 220
kg/vårdperiod	13,95	14,92	15,49	18,22	18,72	18,78

Tabell 4. Mängden brännbart avfall åren 2010-2015 på Vasa centralsjukhus.

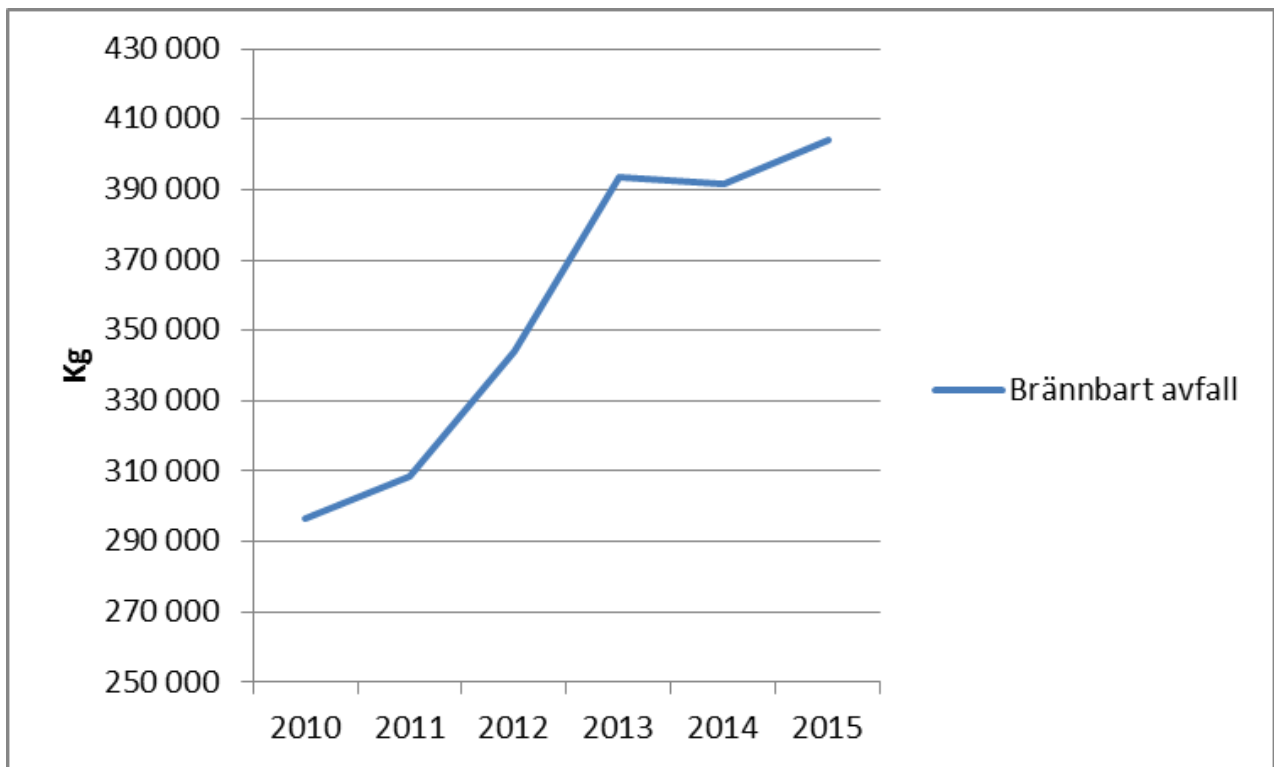
6.1.3. Nyttoavfall

Nyttoavfall är avfall som kan återanvändas antingen genom återvinning eller som råvara i produktionsprocesser. Genom att sortera nyttoavfall separat från andra avfallstyper spar vi på naturresurserna. Dessutom är sorteringen av nyttoavfall även ekonomiskt lönsamt.

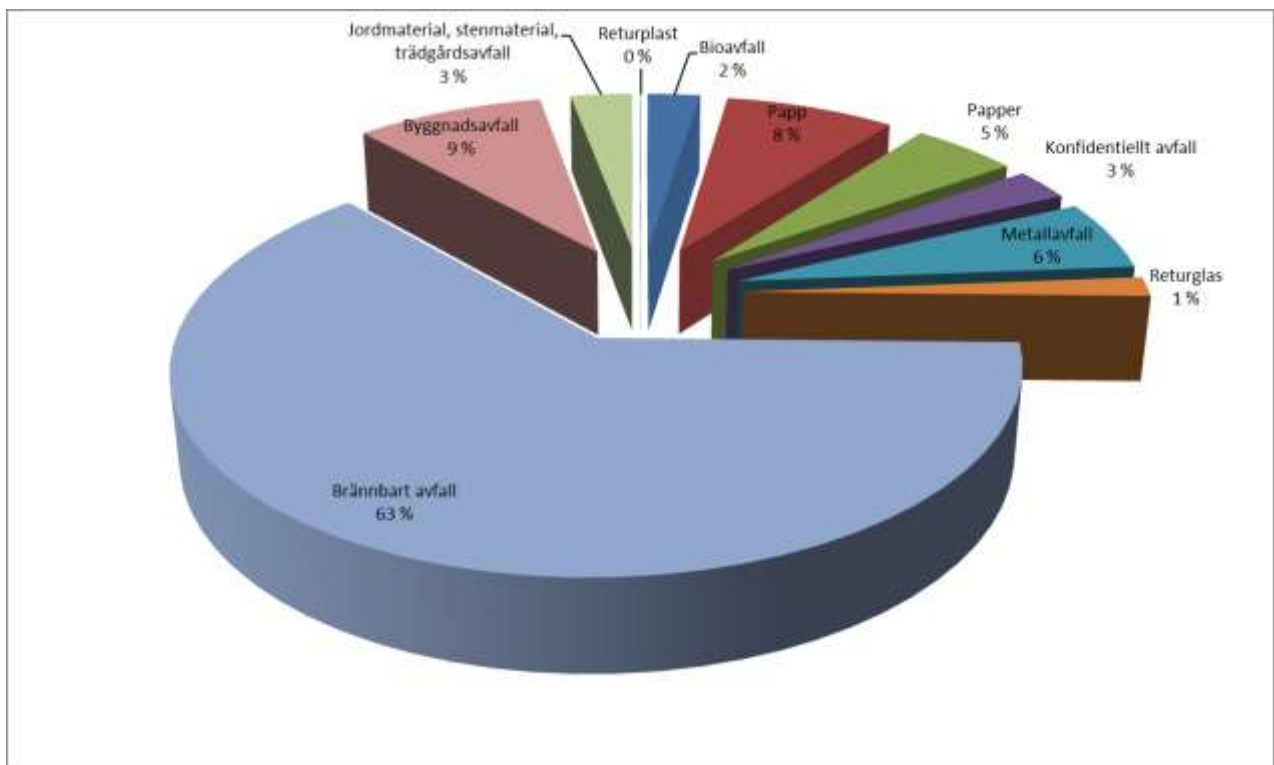
Nyttoavfall (kg)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Bioavfall	19 898	15 326	12 374	15 048	27 576	15 760
Papp	42 732	49 372	49 009	51 020	47 144	50 750
Papper (kontorspapper, returpapper)	29 295	24 722	20 147	28 248	33 452	31 550
Konfidentiellt avfall (papper och lagringsmedier)	16 387	15 905	15 978	18 858	17 760	16 991
Metallavfall	17 202	29 380	21 960	28 366	25 800	37 350
Returglas	10 446	9 688	12 071	16 134	10 272	10 310
Brännbart avfall	296 420	308 700	344 137	393 435	391 587	404 220
Byggnadsavfall (betong, tegel, gips, trä)	52 100	39 660	68 460	93 440	66 640	56 240
Jordmaterial, stenmaterial, trädgårdsavfall	31 580	23 820	56 360	62 740	31 900	18 440
Returplast	780	300	603	454	288	230
Slam från fettavskiljaren	25 860	31 120	52 220	160 440	202 510	305 660
(*) Nyttoavfall totalt utan brännbart avfall (kg)	220 420	208 173	256 962	314 308	260 832	237 621
(*) Nyttoavfall totalt med brännbart avfall (kg)	516 840	516 873	601 099	707 743	652 419	641 841
(*) Nyttoavfall kg/vårdperiod	21,86	23,07	23,97	32,78	31,20	29,81
(*) Mängden nyttoavfall (Inkl. inte byggnadsavfall)	464 740	477 213	532 639	614 303	585 779	585 601
(*) Mängden nyttoavfall (Inkl. inte brännbart avfall som hanteras som samhällsavfall)	220 420	208 173	256 962	314 308	260 832	237 621
(*) Mängden nyttoavfall (Inkl. inte byggnadsavfall eller brännbart avfall som hanteras som samhällsavfall)	168 320	168 513	188 502	220 868	194 192	181 381

Tabell 5. Mängden nyttoavfall åren 2010-2015 på Vasa centralsjukhus. (*) = Slammet från fettavskiljaren är inte medtaget i beräkningarna.

Mängden bioavfall steg med 12 528 kg från år 2013 till 2014, men sjönk år 2015 till samma nivå som år 2013. Detta beror troligen på att avloppen i MNO-huset renoverades år 2014, varvid ledningarna tömdes flera gånger innan byggnadsarbetena. Mängden brännbart avfall stiger. Metallavfall har stigit med 11 550 kg från år 2014 till 2015. Detta beror troligen på att metallsängar från katastroflagret och gamla hjälpmedel från hjälpmedelscentralen slängdes. Mängden jordmaterial, stenmaterial och trädgårdsavfall har sjunkit med 13 460 kg från år 2014 till 2015.

Figur 2. Utvecklingen av brännbart avfall på Vasa centralsjukhus åren 2010-2015.

Figur 3. Nyttöavfall år 2015 på Vasa centralsjukhus. Slammet från fettavskiljaren är inte medtaget i beräkningarna.

6.1.3.1. Nyttoanvändningen i procent

Med hjälp av den nyttoanvändning som beskrivs i procent kan man se hur stor andel av den totala avfallsmängden som är nyttoavfall.

I tabellen nedan beskrivs:

- andelen återanvänt materialavfall satt i relation till den totala avfallsmängden
- andelen återanvänt materialavfall och brännbart material satt i relation till den totala avfallsmängden

Nyttoanvändning i procent	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Nyttoanvändning i procent (inkl. varken brännbart avfall eller byggnadsavfall) (Andelen återanvänt material satt i relation till den totala mängden avfall)	24	24	25	26	25	23
Nyttoanvändning i procent (inkl. både byggnadsavfall och brännbart avfall) (Andelen återanvänt materialavfall och brännbart avfall satt i relations till den totala mängden avfall)	75	75	80	84	86	82

Tabell 6. Nyttoanvändningen i procent åren 2010-2015 på Vasa centralsjukhus. . Slammet från fettavskiljaren är inte medtaget i beräkningarna.

6.1.4. Farligt avfall

Farligt avfall är kasserade ämnen eller föremål som kan förorsaka hälsan eller miljön särskild fara eller skada. Farligt avfall sändes för behandling till avfallshanteringscentralen för farligt avfall.

Totala mängden läkemedelsavfall har stigit med 3 744 kg från år 2014 till 2015. Ökningen av mängden läkemedelsavfall beror på ändringen av arbetspunkter och arbetsrutiner. I samband med stängning eller flyttning av verksamhetspunkter görs en städning av lagren. Därtill gavs närmare direktiv om hanteringen av läkemedel och då ökar mängden avfall. Mängden målarfärg, lack o lim har stigit med 576 kg från år 2014 till 2015, vilket beror på byggnadsverksamhet. Mängden farligt avfall per vårdperiod har stigit från 0,58 år 2014 till 0,81 år 2015.

Farligt avfall, kg	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Etiskt biologiskt avfall	61	35	124	17	416	321
Natriumhypoklorit						21
Golvax						42
Brännbar vätska kristallolja, diesel						21
Avfettningsmedel, lättantändligt						18
Väteperoxidlösning						10
Lysrör	216	341	394	347	292	388
Fast oljehaltigt avfall	-	76	-	23	-	24
Smörjolja	186	-	32	205	-	518
EES	3 736	7 152	6 034	3 282	4 860	5 448
Tung brännolja	57	36	34	-	-	-
Lösningsmedel ksilen	375	609	326	302	708	510
Lösningsmedel, annat	12	155	579	53	19	91
Laboratoriekemikalier	204	426	285	763	374	278
Målarfärg, lack, lim	592	445	165	179	191	767
Läkemedelsavfall (jod- o. bromhaltigt, flytande, fast, cytostatika o. kontrastmedel)	4 501	3 493	5 331	6 078	3 785	7 529
Fotograferingskemikalier	41	-	-	214	63	-
Aerosoler	24	58	90	65	83	111
Kvicksilverföreningar	-	1	-	1	11	3
Batterier	296	201	522	309	338	360
Blybatteri	2 018	708	745	1 037	1 058	957
Kylarvätska/köldbärare	-	-	1	4	-	-
Totalt (kg)	12 319	13 736	14 662	12 879	12 198	17 417
kg/vp	0,57	0,68	0,66	0,44	0,58	0,81

Tabell 7. Mängden farligt avfall åren 2010-2015 på Vasa centralsjukhus.

6.1.5. Specialavfall

Specialavfall är avfall som uppkommer i vårdverksamheten och som inte innehar sådana egenskaper som farligt avfall. Följande avfallsslag insamlas på sjukhuset som specialavfall: stickande/skärande avfall, biologiskt avfall samt smittofarligt avfall. Specialavfall slutdeponeras på avstjälningsplatsen på ett separat område som är avsett för detta avfall. Smittofarligt avfall som hanteras som specialavfall är sådant smittofarligt avfall som uppkommer vid smittoisolering, såsom i samband med multiresistenta bakterier Tbc, HBV, HCV, HEV, HIV, salmonella typhi. Identifierbart biologiskt specialavfall sänds för att brännas till avfallshanteringscentralen för farligt avfall. Avfall som är kontaminerat med följande smittofarliga mikrober; hemorragisk feber (Ebola, Lassa och Marburg), pest, mjältbrand, kolera och smittkoppor skickas till avfallscentralen för farligt avfall.

År 2010-2012 inkluderades vått avfall ännu i den totala mängden specialavfall. Därför är mängderna större då än åren 2013-2015.

Specialavfall	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Stickande/skärande avfall, biologiskt avfall (vått avfall är inberäknat under åren 2010-2012)	63 669	68 821	63 509	33 968	33 085	39 590
kg/vårdperiod	2,96	3,32	2,85	1,57	1,82	1,84

Tabell 8. Mängden specialavfall åren 2010-2015 på Vasa centralsjukhus.

6.2. KEMIKALIER

Arbetet med att sammanställa ett kemikaliekartotek och en brukssäkerhetsdatabas påbörjades våren 2011 i samband med ett arbete där målet var att främja kemikaliesäkerheten. Arbetet fortgår.

6.3. PAPPERSFÖRBRUKNING

Mängden förbrukat kopieringspapper (A4) har uppskattats utgående från den införskaffade pappersmängden. År 2015 förbrukade man 305 ark färre papper (A4) per person än år 2014.

I miljöprogrammet ställde man upp ett mål enligt vilket pappersförbrukningen ska minska med 10 % från den nivå som var rådande år 2009. År 2015 förbrukade man ca 45 procent mindre kopieringspapper (A4) än år 2009 (år 2009: 7 542 500 ark).

Förbrukningen av kopieringspapper (A4) angivet i ark	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ark	5 400 000	6 440 000	6 465 000	5 900 000	4 975 000	4 166 000
Ark/arbetstagare	2 275	2 658	2 717	2 475	2 042	1737

Tabell 9. Förbrukningen av kopieringspapper åren 2010-2015 på Vasa centralsjukhus.

I sjukvårdsdistriktets tryckalster har man strävat efter att använda sig av miljövänliga material, därför har exempelvis en del publikationer och broschyrer tryckts på FSC-certifierat papper. Det här innebär att man ställt upp ekologiska och etiska krav på de råvaror som använts i papperstillverkningen. Även det kopieringspapper och de kuvert som används av sjukhuset har tillverkats av FSC-certifierat papper.

6.4. ENERGI OCH VATTENFÖRBRUKNINGEN

6.4.1. El- och värmeförbrukningen

El- och värmeförbrukning	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Värmeenergi						
MWh, mätt	25 796	21 930	23 744	20 962	22 607	22 714
kWh/bm ³ , mätt	57,64	49,00	53,05	46,84	50,51	50,75
Standardiserad MWh	22 127	25 070	26 486	23 046	25 734	28 464
kWh/bm ³ , standardiserad	49,44	56,01	59,18	51,49	57,50	63,60
Elenergi						
KWh, mätt	13 630 684	13 388 458	13 726 190	14 113 397	15 664 029	15 470 000
kWh/bm ³	30,46	29,91	30,67	31,53	35,00	34,56
KWh/vårdperiod	634,3	647,16	617,96	653,76	749,00	718,57
Förbrukad totalenergi						
Elförbrukning mätt kWh	13 630 684	13 388 458	13 726 190	14 113 397	15 664 029	15 470 000
Värmeenergi mätt kWh	25 796 000	21 930 000	23 744 000	20 962 000	22 606 700	22 714 000
Totalt MVH	39 426,684	35 318,458	37 470,190	35 075,397	38 270,729	38 184,000
kWh/bm³	88,09	78,91	83,72	78,36	85,50	85,31
KWh/vårdperiod	1 834,73	1 637,83	1 686,93	1 624,76	1 830,00	1 773,61

Tabell 10. El- och värmeförbrukningen åren 2010-2015 på Vasa centralsjukhus.

Den stora förbrukningen standardiserad värmeenergi, kWh/bm³, beror på att ventilationen måste vara i funktion 24/7 i D-, E-, och X-huset, pga. dålig inomhusluft.

6.4.2. Förbrukningen av brännolja

År 2015 förbrukade man xx liter brännolja (lätt brännolja) i oljepannorna. Lätt brännolja används för ångproduktion.

Brännolja (lätt brännolja)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Förbrukning i liter	328 670	438 950	389 700	360 510	357 640	340 800

Tabell 11. Förbrukningen av brännolja åren 2010-2015 på Vasa centralsjukhus.

6.4.3. Bränsleförbrukningen i fordon och arbetsmaskiner

		2011	2012	2013	2014	2015
Bränsleförbrukningen i liter	Bensin	3 409	3 192	3 431	2 635	2 601
	Diesel	17 933	17 709	16 936	17 621	16 255

Tabell 12. Bränsleförbrukningen åren 2011-2015 på Vasa centralsjukhus.

6.4.4. Vattenförbrukningen

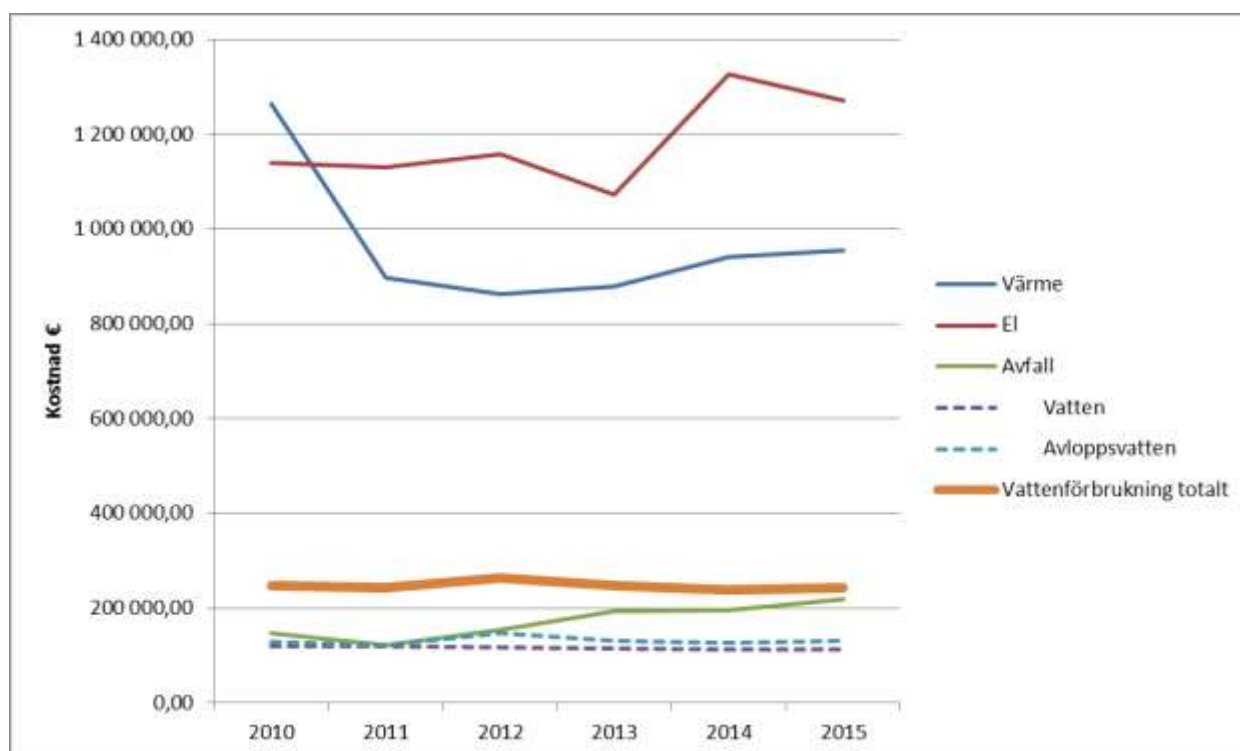
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Vattenförbrukning mätt (m3)	84 643	84 543	71 239	79 309	74 909	85 467
l/vårdperiod	3 938,8	4 086,57	3 207,23	3 673,75	3 581,93	3 969,85

Tabell 13. Vattenförbrukningen åren 2010-2015 på Vasa centralsjukhus.

6.5. KOSTNADER FÖR VÄRME, EL, VATTEN OCH AVFALL

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Värme	1 263 671	898 245	862 786	878 525	941 637	954 777
El	1 139 034	1 129 410	1 158 750	1 071 820	1 327 511	1 271 976
Avfall	146 428	122 246	154 320	194 617	195 788	218 387
Vattenförbrukning totalt	248 753	242 752	264 475	247 457	238 431	243 941
- Vatten	120 204	120 073	117 443	115 994	111 916	113 020
- Avloppsvatten	128 549	122 679	147 032	131 464	126 514	130 921

Tabell 14. Kostnader för värme, el, vatten och avfall åren 2010-2015 på Vasa centralsjukhus.

Figur 4. Kostnadsutvecklingen åren 2010-2015 för värme, el, avfall, vatten och avloppsvatten.

6.6. MILJÖASPEKTER BEAKTADE I ANBUDSFÖRFRÅGNINGAR

Uppskattningsvis har miljöaspekterna iakttagits i 2 % av anbudsbegäran år 2015.

6.7. ÅTGÄRDER SOM SYFTAR TILL ATT UTVECKLA ENERGIEFFEKTIVITETEN

I juni 2012 ingick sjukvårdsdistriktet ett energieffektivitetsavtal med arbets- och näringsministeriet. I avtalet fastställs ett övergripande mål för sjukvårdsdistriktet enligt vilket distriktet ska uppnå en energibesparing på 9 % innan utgången av år 2016. I anslutning till avtalet utarbetade man år 2013 en verksamhetsplan för effektiveringen av energiförbrukningen.

Arbets- och näringsministeriet har betalat energistöd för energisynerna, sista stödet betalades i juni 2015.

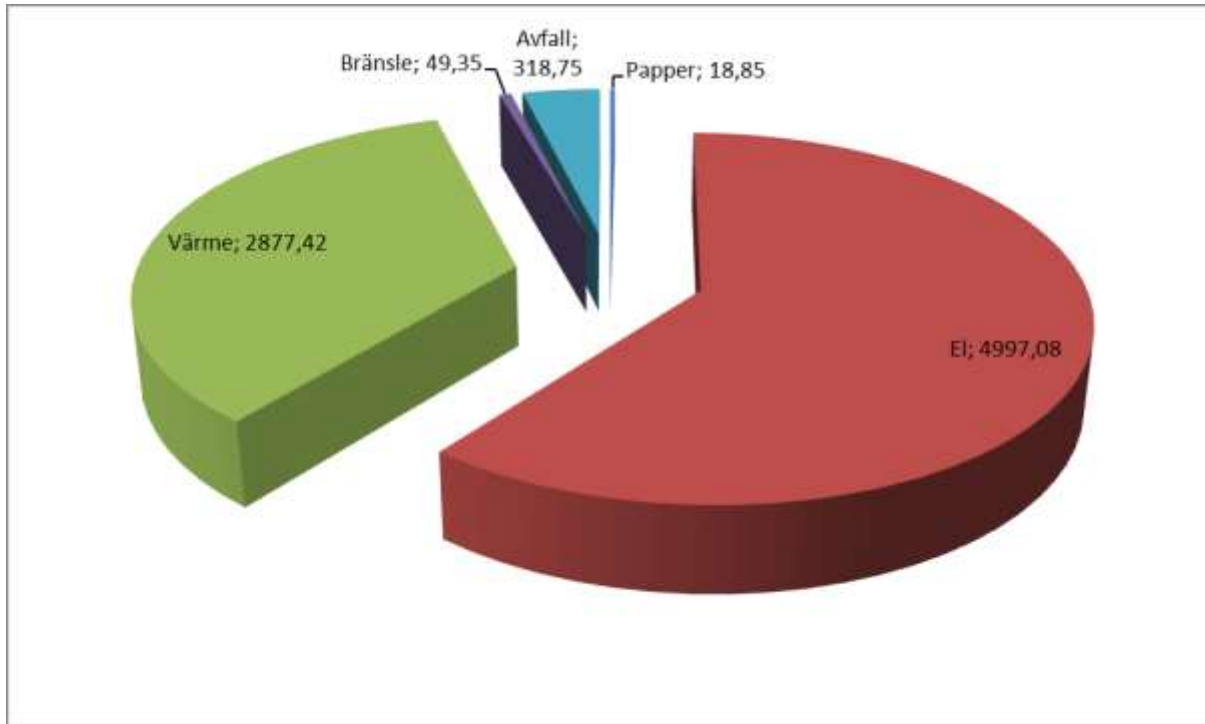
Rapportering enligt energieffektivitetsavtalet har utförts årligen inom april månad. Energieffektivitetsavtalet är i kraft till 31.12.2016.

6.8. EKOLOGISKT FOTAVTRYCK

Med det ekologiska fotavtrycket har man strävat efter att beskriva den klimatbelastning som verksamheten vid sjukhuset förorsakar, det vill säga hur mycket koldioxid och andra växthusgaser som uppkommit i verksamheten. Det ekologiska fotavtrycket anges i form av en sammanräknad mängd koldioxidekvivalenter (CO₂-ekv). Koldioxidekvivalenten är ett mått på utsläpp av växthusgaser uttryckt som den mängd koldioxid som ger samma växthuseffekt.

Koldioxid (CO₂) är den signifikantaste växthusgasen som förorsakar klimatförändringar. Koldioxid utgör 80 procent av alla de växthusgaser som förorsakar klimatuppvärmning.

Nedan beskrivs det ekologiska fotavtryck som förorsakats av verksamheten vid sjukhuset. Vid beräkningen av det ekologiska fotavtrycket har man beaktat de utsläpp av växthusgaser som förorsakats av el- och värmeförbrukning, bränsleförbrukning (service och transport), avfall, pappersförbrukning och förbrukning av lustgas. De koldioxidutsläpp som förorsakas av verksamheten har uppskattats med en klimatkalkylator som utvecklats av Dipoli vid Tekniska högskolan, WWF Finland och Motiva Ab. De resultat som kalkylatorn ger om utsläppsmängden representerar inte en absolut sanning utan är riktgivande.

Figur 5. Det ekologiska fotavtrycket på Vasa centralsjukhus år 2015 i form av koldioxidutsläpp tCO₂.

År 2015 förbrukade man 1 204 kg lustgas.

6.9. INTERN MILJÖUTBILDNING OCH INFORMERING OM MILJÖFRÅGOR

År 2015 planerade man för en stor miljöskolning som hölls år 2016.

6.10. MILJÖSAMARBETE

Vasa sjukvårdsdistrikt har från och med år 2009 arbetat med att fördjupa miljöarbetet med övriga hälso- och sjukvårdsorganisationer i Finland via Föreningen för Finlands sjukhusteknik r.f. (SSTY) Miljösektionen i SSTY sammanträder 3 gånger per år.